

Акімов О. Є.

доктор філософії
за спеціальністю 222 «Медицина»
Полтавський державний медичний університет,
м. Полтава, Україна

Міщенко А. В.

к. мед. н., доцент
Полтавський державний медичний університет,
м. Полтава, Україна

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Особливістю освітнього процесу при підготовці здобувачів освіти на II (магістерському) рівні є обов'язкове проходження здобувачами освіти Єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ), який розділений на декілька етапів. Патолофізіологія, як навчальна дисципліна та освітній компонент є частиною першого етапу ЄДКІ. На першому етапі ЄДКІ складається із тестового іспиту КРОК-1 та іспиту з англійської мови фахового спрямування. Тому об'єктивною необхідністю при організації освітнього процесу на кафедрі патолофізіології є вирішення ситуаційних задач типу КРОК-1 [1, с. 5]. Схожа ситуація складалась і на інших дисциплінах фундаментальної підготовки фахівців медичного профілю, що входять до складу ЄДКІ 1 [2, с. 183]. Тому одним із основних компонентів освітньої парадигми на кафедрі патолофізіології було формування клінічного мислення у здобувачів освіти шляхом вирішення та пояснення ситуаційних задач типу КРОК-1 [3, с. 134].

Іншим компонентом освітньої парадигми був суворий контроль за виконанням здобувачами освіти завдань з самостійної роботи, що було покликано виховати у здобувачів освіти певний рівень самоконтролю та самодисципліни [4, с. 11]. З метою наближення освітнього процесу на кафедрі патолофізіології до європейського освітнього простору велика увага приділяється організації індивідуальної наукової роботи здобувачів освіти, що на нашу думку є найкращим засобом стимулювати вищі когнітивні функції здобувачів освіти [5, с. 9]. Нажаль індивідуальна наукова робота здобувачів освіти так і не стала частиною освітньої парадигми, оскільки наукова робота не є частиною обов'язкової програми підготовки здобувачів освіти за спеціальністю 222 «Медицина». Третім компонентом освітньої парадигми був класичний контроль за вхідним та вихідним рівнем знань здобувачів освіти. Таким чином, освітня парадигма набувала формули: задачі КРОК-1 + контроль самостійної роботи + контроль знань, у якій всі компоненти мали рівну вагу.

В умовах пандемії, викликаній розповсюдженням вірусу COVID-19, освітня парадигма на кафедрі патолофізіології зазнала значних змін. Головною причиною цих перетворень є вимушена зміна режиму освіт-

нього процесу з очної форми на дистанційну. Кафедра патофізіології Полтавського державного медичного університету вже мала досвід запровадження інтерактивних засобів навчання в освітній процес [6, с. 45]. Тому трансформація освітньої парадигми на кафедрі відбувалась швидше та якісніше. На сучасному етапі освітня парадигма перш за все контролює самостійну роботу здобувача освіти, оскільки її значення за умов організації освітнього процесу в дистанційному форматі значною мірою зросло.

Воєнний стан, запроваджений Президентом України у зв'язку із вторгненням Російської Федерації, зумовив тотальний перехід всіх вищих навчальних закладів на дистанційну форму організації освітнього процесу. Також значною мірою зросла роль викладача закладу вищої освіти у підтриманні психологічного здоров'я здобувачів освіти в умовах підвищеного стресування. Класичний контроль рівня знань значно ускладнився, особливо по відношенню до здобувачів освіти, які знаходяться у зонах активних бойових дій. Тому освітня парадигма набула формули: контроль самостійної роботи + задачі КРОК-1 + психологічна підтримка + контроль знань + роз'яснення теми. В новій освітній парадигмі її складові компоненти не є рівнозначними, а мають відповідне співвідношення: 2:1:0,5:0,5. Тобто суттєво страждає класичний контроль рівня знань здобувачів освіти і з'являється «роз'яснювальна» частина заняття, яка є малоефективною.

У підсумку слід зазначити, що трансформація освітньої парадигми при викладанні патофізіології в умовах воєнного стану загрожує зниженням якості освіти та потребує корекції.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Акімов О.Є. Роль тестового контролю і якості тестових завдань у підготовці фахівців на кафедрі патофізіології / О. Є. Акімов, С. В. Денисенко, А. В. Міщенко та ін. // Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика : матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 19 березня 2020 р. – Полтава, 2020. С. 5–6.
2. Лисаченко О.Д. Пошук методів покращення підготовки студентів стоматологічного факультету до написання ліцензійного іспиту «Крок 1». / О.Д. Лисаченко, В.І. Шепітько, А.В. Міщенко // Актуальні проблеми сучасної медицини. 2012. Том 12, Вип. 3(39) С.183-184.
3. Акімов О.Є. Роль тестового контролю в інтеграції освітнього процесу на кафедрі патофізіології до європейського освітнього простору /О. Є. Акімов, А. В. Міщенко, А. А. Левков та ін. // Інтегративні механізми патологічних процесів: від експериментальних досліджень до клінічної практики : матеріали VII Пленуму наукового товариства патофізіологів та наук.-практ. конф., присвячених 110-річчю з дня народження члена-кореспондента АМН СРСР, професора М. Н. Зайка. Полтава, 2018. С. 134–135.
4. Полтава О.Є. Контроль якості самостійної роботи на кафедрі патофізіології - невід'ємна складова якісної освіти / О. Є. Акімов, Н. В. Соловійова, С. В. Денисенко та ін. // Актуальні питання контролю якості освіти у вищих медичних навчальних закладах : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Полтава,

2018. С. 11–12.

5. Акімов О.Є. Організація індивідуальної наукової роботи при підготовці магістрів на кафедрі патофізіології / О. Є. Акімов, В. О. Костенко// Актуальні питання контролю якості освіти у вищих медичних навчальних закладах : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Полтава, 2018. С. 9–10.

6. Денисенко С.В. Інтеграція і впровадження інтерактивних методів навчання в організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів / С. В. Денисенко, Н. В. Соловйова, А. В. Міщенко та ін.// Інноваційні технології в організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 23 березня 2017 р. Полтава, 2017. С. 45–46.